

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО АСПІРАНТІВ І СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ФАКУЛЬТЕТУ

УКРАЇНА У СВІТОВОМУ ПРОСТОРИ: МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ

*Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної
конференції студентів та аспірантів
(м. Луцьк, 29 квітня 2025 р.)*

Луцьк – 2025

УДК 321-044.247(477)

*Рекомендовано вченою радою
факультету історії, політології та національної безпеки
Волинського національного університету імені Лесі Українки
протокол №3 від 30.04.2025 р.*

Організаційний комітет конференції:

Ярослав Ярош, д-р політ. наук, проф., декан факультету історії, політології та національної безпеки ВНУ імені Лесі Українки – голова оргкомітету

Наталія Кінд-Войтюк, канд. іст. наук, доц. кафедри історії України – відповідальний секретар

Дарія Гусак, канд. іст. наук, ст. викл. кафедри всесвітньої історії = відповідальний секретар

Володимир Баран, д-р іст. наук, проф., завідувач кафедри історії України та археології

Світлана Гаврилюк, д-р іст. наук, проф., завідувач кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності

Людмила Стрільчук, д-р іст. наук, проф., завідувач кафедри всесвітньої історії

Василь Бусленко, д-р політ. наук, доц., завідувач кафедри політології, управління та державної безпеки

Олег Дмитренко, к. військ. н., завідувач кафедри національної безпеки

Галина Малєончук, канд. іст. наук, доц., заступник декана з навчальної роботи

Олег Разиграєв, д-р іст. наук, доц., заступник декана з наукової роботи та міжнародної співпраці

Данило Кононець, магістрант першого року навчання, голова НТАіС ф-ту

Адріана Джурик, студ. 4 курсу, заступник голови НТАіС ф-ту

Україна у світовому просторі: минуле і сучасність: зб. мат. IV Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та аспірантів (м. Луцьк, 29 квітня 2025 р.); упорядники Н. В. Кінд-Войтюк, Д. Г. Гусак. Луцьк, 2025. 186 с. [Електронне видання].

У збірнику вміщено матеріали доповідей учасників III Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та аспірантів, в яких розглянуто актуальні питання історії України та всесвітньої історії, міжнародних відносин, політичних інституцій та процесів, державної безпеки та інформаційно-аналітичної діяльності, охорони культурної спадщини в Україні та світі у минулому та на сучасному етапі.

Матеріали публікуються в авторській редакції. Відповідальності за достовірність фактів та іншої інформації, поданої у текстах, а також за дотримання правил академічної доброчесності несуть автори та їх наукові керівники.

© Н. В. Кінд-Войтюк, Д. Г. Гусак (упорядкування), 2025

МУЗЕЙ І ВІДВІДУВАЧІ: НОВІТНІ ФОРМИ КОМУНІКАЦІЇ ТА ВЗАЄМОДІЇ Пилипчук Ангеліна.....	55
МИНУЛЕ СЕЛА ПОЛАПИ ОЧИМА СТАРОЖИЛІВ: УСНОІСТОРИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ЛОКАЛЬНОЇ СПАДЩИНИ Циган Іван.....	58
Розділ 4. Афро-азійський чинник у світовому історичному процесі та світі.....	61
ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВІЙСЬКОВОЇ ЕКСПАНСІЇ ОСМАНСЬКОЇ ІМПЕРІЇ У СХІДНІЙ ЄВРОПІ XVII СТОЛІТТЯ Боринець Сергій.....	61
ШЛЮБНО-СІМЕЙНЕ ПРАВО В АРАБСЬКОМУ ХАЛІФАТІ Буснюк Ангеліна.....	64
ШЛЯХИ ТРАНСФОРМАЦІЇ КИТАЮ У СВІТОВУ ЕКОНОМІЧНУ СУПЕРДЕРЖАВУ Шляхтиченко Володимир.....	67
Розділ 5. Політичні інститути та процеси в Україні та світ.....	70
ТРИУМВІРАТ СУПЕРНИКІВ: ІВАН МАЗЕПА, КАРЛ XII ТА ПЕТРО I У БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНУ Гойда Анастасія.....	70
ВПЛИВ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ Дубчук Людмила, Дячук Віктор.....	73
ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛЬСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ У 1918–1939 Костюк Євгеній.....	75
ПОЛІТИЧНА СВІДОМІСТЬ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНІ ОРІЄНТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА: ІНСТИТУЦІЙНІ ВИТОКИ І МЕНТАЛЬНІ МАРКЕРИ Петрів Марія.....	77
ЮРІЙ ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ: ГЕТЬМАН МІЖ ДВОМА ІМПЕРІЯМИ ТА ВЛАСНОЮ ДОЛЕЮ Приймак Володимир.....	79
ТРАДИЦІЙНІ ТА ЦИФРОВІ МЕДІА ЯК ГОЛОВНІ КАНАЛИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОГО ІМІДЖУ Пустовіт Анастасія.....	82
ІВАН СІРКО ЯК СИМВОЛ КОЗАЦЬКОЇ ДОБЛЕСТІ: ІСТОРИЧНИЙ ТА МІФОЛОГІЧНИЙ ОБРАЗ Романова Тетяна.....	85
ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ УКРАЇНИ ТА НІМЕЧЧИНИ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ Усик Назарій.....	89
СПІВПРАЦЯ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З ВЛАДОЮ Шамринська Лілія.....	92
Розділ 6. Проблеми національної безпеки, інформаційно-аналітичної діяльності в умовах глобалізації.....	94
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ОЗНАК КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЗАГРОЗИ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ Бровченко Юрій.....	94
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ РЕФЕРЕНТА Василюк Анастасія.....	96
ЗАХОДИ ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ЕМІГРАЦІЇ МОЛОДІ: СТИМУЛЮВАННЯ ПОВЕРНЕННЯ ЕМІГРАНТІВ Гіленко Олександр.....	99

досягти довготривалих результатів. Зовнішньополітичні маневри, що здійснювалися під впливом тиску великих імперій, не мали довготривалої ефективності, оскільки будь-яка залежність від одного протектора викликала невдоволення інших геополітичних гравців.

Отже, Юрій Хмельницький опинився перед вибором між двома імперіями, що визначали геополітичний баланс Східної Європи. Його правління демонструє спроби лавірувати між впливовими державами, однак відсутність політичного досвіду, внутрішньополітичні суперечності та слабка підтримка серед козацької старшини унеможливили реалізацію самостійного курсу.

Залежність від зовнішніх сил, спочатку Московського царства, а згодом Османської імперії, призвела до посилення протекторату над Гетьманщиною та втрати автономії. Намагання балансувати між двома імперіями не привели до стабілізації влади, а навпаки – спричинили політичну нестабільність, що зрештою завершилася падінням його гетьманату. Його доля є яскравим прикладом складності управління державою в період геополітичних змін, коли внутрішня слабкість унеможлиблює ефективне протистояння зовнішньому тиску. Відсутність стратегічного бачення та опори на міцні державні інститути визначили трагічний фінал не лише для самого гетьмана, а й для політичної спадщини, яку він намагався зберегти.

ДЖЕРЕЛА

1. Мицик Ю. Деякі невідомі документи українських гетьманів. Terra cossacorum: студії з давньої історії України. Науковий збірник на пошану доктора історичних наук, професора Валерія Степановича Степанкова. Київ, 2007. С. 294–316.
2. Крип'якевич І. Студії над державою Богдана Хмельницького. Записки НТШ. 1925. Т. 138/140. С. 67–81
3. Романько І.І. Україна у ранньомодерний час. Козацька доба. Навчально-методичний посібник. Частина 2. Козацтво в історії та культурі України. Кропивницький: ЛА НАУ, 2018. 344 с.
4. Переяславські статті 1659 року. Переяслав. URL: <https://perejaslav.org.ua/istoria/pereyaslavski-statti-1659.html>.
5. Шурхало Д. Україна і Османська імперія. Історик про османський вектор козацької політики. Радіо Свобода. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/29906299.html>.

ТРАДИЦІЙНІ ТА ЦИФРОВІ МЕДІА ЯК ГОЛОВНІ КАНАЛИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОГО ІМІДЖУ

*Пустовіт Анастасія, магістрантка I курсу
Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського*

Науковий керівник: к. політ. н., доцент, Проноза І. І.

У сучасному політичному середовищі традиційні та цифрові медіа утворюють симбіотичну систему комунікації, де кожен елемент посилює вплив іншого. Дослідження показують, що 78% політиків використовують

комплексний підхід до медіакомунікації, поєднуючи телевізійні виступи з активністю в соціальних мережах [1]. Це створює ефект «омніканальності», коли повідомлення одночасно досягає різних соціальних груп через різні канали.

Розглянемо синергію традиційних і цифрових медіа. Сучасні політичні кампанії демонструють чітку тенденцію до інтеграції медіаформатів:

- теледебати супроводжуються хештег-кампаніями;
- газетні публікації дублюються в блогах;
- радіоінтерв'ю трансформуються в подкасти;

Як зазначають дослідники, «політики, які ефективно поєднують обидва канали, отримують на 35% більший вплив на цільову аудиторію» [2].

В умовах сучасної політичної конкуренції ефективна побудова іміджу вимагає не лише присутності в медіапросторі, а й цілеспрямованої координації між різними каналами. Політичні штаби все частіше створюють спеціальні медіа-хаби, які координують створення контенту, його поширення та моніторинг реакцій аудиторії в реальному часі. Це дозволяє адаптувати повідомлення до конкретного каналу, не втрачаючи цілісності загального іміджу. Наприклад, візуальні меседжі з теледебатів можуть бути оперативно трансформовані у короткі кліпи для ТікТок, тоді як більш ґрунтовні аналітичні тези з'являються у блогах або подкастах. Така мультиформатність дозволяє політикам залишатися в полі зору різних сегментів виборців, використовуючи платформу, з якою кожен із них найбільше взаємодіє.

Щодо унікальностей переваг традиційних медіа то не дивлячись на цифровізацію, традиційні ЗМІ зберігають ключові переваги:

1. високий рівень довіри - 62% населення вважає телебачення найбільш достовірним джерелом [3].
2. ефект масовості - одноразове охоплення мільйонної аудиторії.
3. контрольований контент - можливість точного формулювання повідомлень.

Науковці зазначають, «традиційні ЗМІ, незважаючи на цифрову трансформацію, залишаються 'медіа-якорем' суспільної думки, забезпечуючи високий рівень довіри та верифікації інформації, що особливо важливо в умовах інформаційних війн»[4].

Однак цифровізація приносить не лише нові можливості, а й серйозні виклики. Одним із головних ризиків є поширення дезінформації та використання технологій deepfake, які можуть кардинально змінити сприйняття політика за лічені хвилини. Експерти з інформаційної безпеки наголошують: «у новій реальності політичного іміджу факт уже не є головною цінністю — його швидкість поширення та емоційний ефект часто важать більше». У такому контексті традиційні медіа повертають собі функцію «вузла перевірки», адже їх редакційна політика та етичні

стандарти знижують ризик маніпуляцій. Тим самим створюється своєрідна система балансу між швидкістю цифрового контенту та глибиною перевіреної інформації, що особливо важливо в передвиборчих періодах.

Аналізуючи інноваційний потенціал цифрових медіа можемо сказати, що соціальні мережі трансформували політичну комунікацію, запропонувавши цілий спектр унікальних інструментів взаємодії. Перш за все, вони забезпечують миттєвість комунікації – завдяки форматам на кшталт твітів чи сторіс політики можуть реагувати на події в реальному часі, як це робить президент Зеленський у своїх щоденних зверненнях через Youtube.

Окремо варто відзначити можливість глибокої персоналізації контенту. Системи таргетованої реклами в соцмережах дозволяють адаптувати повідомлення під конкретні соціальні групи, враховуючи їхні інтереси, вік, місце проживання та інші характеристики.

Важливою перевагою є інтерактивність – опитування, прямі ефіри, Q&A сесії створюють ефект діалогу, що значно підвищує залученість аудиторії. Наприклад, інтерактивні трансляції у Facebook збирають у 3-4 рази більше переглядів, ніж звичайні відеозаписи.

Особливу роль відіграє віральний ефект – креативний контент у формі мемів, коротких відео або інфографіки здатний поширюватись серед користувачів без додаткових витрат на просування. Яскравим прикладом став віральний успіх кампанії «Безпечна країна» у TikTok, яка за тиждень набрала понад 5 млн переглядів.

Персоналізація політичного контенту є не просто технологічною інновацією, а фундаментальною зміною парадигми комунікації. Алгоритми штучного інтелекту, що аналізують поведінку користувачів у мережі, дозволяють створювати «зрізи електорату» з точністю до конкретного району, соціального статусу чи інтересів. У результаті, той самий політичний меседж може мати десятки варіацій — від офіційного відеозвернення до жартівливого ролика в стилі Instagram Reels. При цьому політична постать набуває рис «людини з екрана смартфона» — близької, зрозумілої, навіть інтерактивної. Це дозволяє виборцям емоційно ідентифікувати себе з політиком, що значно підвищує рівень лояльності. У перспективі можна очікувати ще більшого занурення в персоналізовані реальності — зокрема, використання доповненої реальності (AR) чи аватарів політиків у метавсесвітах.

Наведемо приклади кейсів ефективного поєднання:

1. Кампанія Б. Обама 2012 року:
 - телевізійна реклама + віральні відео у YouTube;
 - газетні статті + обговорення в Twitter;
2. Президентські вибори в Україні 2019:
 - теледебати + live-трансляції в Facebook
 - друковані програми + інтерактивні тести в додатках

Отже, сьогодні успішна політична комунікація вимагає комплексного підходу, де традиційні та цифрові медіа не просто існують поруч, а активно взаємодіють. Наприклад, телевізійні дебати тепер супроводжуються онлайн-трансляціями з можливістю коментування, а друковані статті доповнюються інтерактивними графіками у цифрових версіях. Така інтеграція дозволяє одночасно охопити різні соціальні групи, посилюючи вплив кожного повідомлення.

Загалом, стратегічне використання як традиційних, так і цифрових медіа створює умови для багаторівневого впливу на електорат — від формування раціонального уявлення про політика до емоційного залучення та довіри. Усе це свідчить про необхідність глибокого розуміння медіаландшафту та постійного аналізу змін у поведінці аудиторії. Політична ефективність у XXI столітті значною мірою залежить не лише від змісту повідомлення, а й від того, як, коли і через які канали воно передається. Більше того, в умовах гібридних загроз, фейкових новин та інформаційних атак, саме поєднання перевірених традиційних каналів з динамічними цифровими платформами може забезпечити оптимальний рівень достовірності, гнучкості та оперативності політичної комунікації. Іншими словами, політик, що прагне стати ефективним лідером громадської думки, має володіти не лише харизмою і програмою дій, а й сучасними інструментами медіаменеджменту. У майбутньому така медіаграмотність стане не додатковою перевагою, а необхідною умовою для участі у висококонкурентному політичному середовищі.

ДЖЕРЕЛА

1. Jenkins, H., Ford, S., & Green, J. *Spreadable media: Creating value and meaning in a networked culture*. New York University Press. 2018.
2. Chadwick, A. *The hybrid media system: Politics and power*. Oxford University Press. 2017.
3. Reuters Institute for the Study of Journalism. *Digital News Report 2023*. URL: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk>.
4. Pronoza I. I. The impact of modern information strategies on the mechanisms of formation and development of political leadership. *Науковий журнал Politicus*. ДЗ ПНПУ імені К. Д. Ушинського. Одеса, 2023. № 6. С. 95-99. URL: http://politicus.od.ua/6_2023/15.pdf.

ІВАН СІРКО ЯК СИМВОЛ КОЗАЦЬКОЇ ДОБЛЕСТІ: ІСТОРИЧНИЙ ТА МІФОЛОГІЧНИЙ ОБРАЗ

Романова Тетяна, студентка 1 курсу

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Науковий керівник: к.і.н., доц. Кінд-Войтюк Н. В.

Іван Сірко – одна з найбільш знакових постатей в історії Запорозької Січі та українського козацтва загалом. Його ім'я увійшло в історію як уособлення військової доблесті, стратегічного таланту та незламної волі до боротьби за незалежність українських земель. Військові успіхи Сірка були настільки значними, що вже за життя його почали наділяти

Україна у світовому просторі: минуле і сучасність

Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів та аспірантів

Упорядники Н. В. Кінд-Войтюк
Д. Г. Гусак

**Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності
несуть автори та їхні наукові керівники**